

Bruxelles, 1 iulie 2025
(OR. en)

10963/25

ECOFIN 895
UEM 349
SOC 462
EMPL 319
COMPET 643
ENV 612
EDUC 286
ENER 310
JAI 929
GENDER 139
JEUN 170
SAN 396
ECB
EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Germaniei

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționată, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului și finalizat de Comitetul economic și financiar, pe baza propunerii COM(2025) 205 final a Comisiei.

RECOMANDAREA CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Germaniei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L, 2024/1263, 30.4.2024, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>.

întrucât:

Considerații generale

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traectoria cheltuielilor nete³ care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani. Statele membre au trebuit să își prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care au convenit cu Comisia ca termenul să fie prelungit cu o perioadă de timp rezonabilă.

³ Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

Comisia a acordat Germaniei posibilitatea de a prezenta un plan bazat pe un angajament politic solid, a fost de acord cu o întârziere în prezentarea planului și se așteaptă ca Germania să prezinte un plan pe termen mediu până la sfârșitul lunii iulie 2025.

- (2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului⁴, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR”), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.
- (3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ („Regulamentul REPowerEU”), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Germania a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

⁴ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁵ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) La 28 aprilie 2021, Germania a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Germaniei⁶, care a fost modificată la 8 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și la 9 iulie 2024 pentru a include capitolul privind REPowerEU⁷. Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Germania a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

⁶ Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Germaniei (10158/2021).

⁷ Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 9 iulie 2024 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 13 iulie 2021 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Germaniei (ST 11674/2024).

- (5) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2025 al Germaniei. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2025, în care a identificat Germania ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁸ la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

⁸ Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (6) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernantei economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

- (7) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (8) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.
- (9) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Germania. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Germania a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Germania. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

- (10) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Germania. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Germania în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 13 mai 2025⁹. La 4 iunie 2025, Comisia a concluzionat că Germania nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile legate de excedentul mare de cont curent, care aveau relevanță transfrontalieră, au scăzut de-a lungul anilor și au fost anunțate foarte recent progrese semnificative în materie de politici. Excedentul de cont curent s-a situat sub 6 % din PIB în ultimii ani, după ce a atins un nivel minim în 2022 din cauza prețurilor excepțional de ridicate la energie. Reducerea contului curent reflectă în mare măsură un context extern negativ, în timp ce vulnerabilitățile subiacente globale în ceea ce privește un decalaj semnificativ între economii și investiții nu s-au schimbat în mod fundamental. Nevoile de investiții au crescut de-a lungul anilor, în principal în legătură cu investițiile publice la nivel regional și cu investițiile întreprinderilor, în timp ce investițiile efective au scăzut în termeni reali în ultimii ani. Combinat cu alte provocări structurale, nivelul scăzut al investițiilor publice și private a oferit printre cele mai mici contribuții la creșterea potențială a PIB-ului din UE. Salariile reale au atins nivelul anterior pandemiei în 2024, în urma unor creșteri moderate ale salariilor nominale. Cu toate acestea, la începutul lunii martie 2025, în urma alegerilor parlamentare, au fost făcute o serie de anunțuri importante privind politicile, inclusiv privind revizuirea cadrului bugetar constituțional. Acest pachet de politici marchează un pas important și o accelerare clară față de modelele recente, și, dacă va fi pus în aplicare, va conduce la creșterea semnificativă a cheltuielilor pentru apărare și a investițiilor în infrastructură.

⁹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2025) 69 final.

Evaluarea Raportului anual privind progresele înregistrate

- (11) La 25 aprilie 2025, Germania și-a prezentat Raportul anual privind progresele înregistrate¹⁰, referitor la rezultatele și proiecțiile bugetare relevante și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor ce răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Germania cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat statelor membre să activeze clauza derogatorie națională prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutăată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Germaniei din 24 aprilie 2025, Consiliul, la recomandarea Comisiei, ar putea adopta o recomandare care să permită Germaniei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate și să le depășească, după ce acestea au fost stabilite de Consiliu în urma unei recomandări din partea Comisiei.

¹⁰ Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (13) Pe baza datelor validate de Eurostat¹¹, deficitul public al Germaniei a crescut de la 2,5 % din PIB în 2023 la 2,8 % în 2024, iar datoria publică a scăzut de la 62,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 62,5 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 4,0 %. În Raportul anual pentru 2025 privind progresele înregistrate, Germania estimează o creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 3,8 %. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară¹², care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost neutră în 2024.
- (14) Conform Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Germaniei estimează o creștere a PIB-ului real de 0,3 % în 2025, în timp ce inflația măsurată prin deflatorul PIB¹³ este estimată la 2,1 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va rămâne neutru la 0 % în 2025 și va crește cu 1,1 % în 2026, iar inflația IAPC va fi de 2,4 % în 2025 și de 1,9 % în 2026.

¹¹ Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

¹² Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

¹³ Inflația măsurată cu ajutorul indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) nu este raportată în Raportul anual privind progresele înregistrate.

- (15) În Raportul anual privind progresele înregistrate se estimează o scădere a deficitului public la 2½ % din PIB în 2025 și o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 62¾ % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 2½ % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să ajungă la 2,7 % din PIB în 2025. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 2,1 %. Diferența dintre soldul bugetului general estimat de Comisie și cel estimat de Germania se datorează unor valori ușor mai pesimiste ale veniturilor bugetare din previziunile Comisiei. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi contracționistă în 2025, de 0,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 63,8 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal rata de creștere scăzută a PIB-ului nominal.
- (16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi”) acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate din sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Germaniei.

- (17) În Germania, cheltuielile publice pentru apărare au reprezentat 1,0 % din PIB în 2021, 1,0 % din PIB în 2022 și 1,1 % din PIB în 2023¹⁴. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 1,3 % din PIB atât în 2024, cât și în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 0,3 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Perioada în care va fi activată clauza derogatorie națională (2025-2028) i-ar permite Germaniei să acorde din nou prioritate cheltuielilor publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea bugetară pe termen mediu.
- (18) Raportul anual pe 2025 privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 2,9 % din PIB în 2026. Creșterea deficitului în 2026 reflectă o creștere mai redusă a veniturilor pe fondul unei creșteri mai scăzute a salariilor și al creșterii ridicate a cheltuielilor. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 3,2 % în 2026. În cazul Germaniei, nu poate fi încă efectuată o evaluare completă a conformității în absența unui plan pe termen mediu. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi ușor expansionistă în 2026, de 0,2 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 64,7 % până la sfârșitul anului 2026. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal creșterea mai redusă a veniturilor.

¹⁴ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

Principalele provocări legate de politici

- (19) În pofida unei ușoare creșteri a investițiilor publice ca procent din PIB în ultimii ani, acestea continuă să nu corespundă nevoilor reale de investiții. Germania și-a raționalizat procedurile de planificare și aprobare pentru energia din surse regenerabile, extinderea rețelei și infrastructura de transport, însă rămân în continuare o serie de alte blocaje și sunt necesare măsuri suplimentare. Două decenii de investiții publice scăzute au redus în mod semnificativ capacitățile de planificare în sectoare esențiale, cum ar fi construcțiile. Complexitatea structurilor federale și responsabilitățile fragmentate pot împiedica punerea în aplicare eficientă și la timp a proiectelor. Lipsa unei planificări clare, a unei direcții strategice și a unor obiective definite a redus în perioada anterioară fluxul de investiții în infrastructură. Parteneriatele public-privat pot contribui la mobilizarea expertizei și a finanțării din sectorul privat, îmbunătățind în același timp furnizarea de servicii publice. Noul fond pentru infrastructură ar putea contribui la reducerea deficitului de investiții publice.
- (20) Îmbătrânirea demografică și deficitul de forță de muncă exercită presiuni asupra raportului de dependență economică între populația activă și cea vârstnică, asupra sustenabilității sistemului de pensii și asupra caracterului adecvat al pensiilor. Prin urmare, se preconizează o creștere a cheltuielilor totale cu pensiile. În ultimii ani, transferurile de la bugetul federal către sistemul de pensii au fost în mod constant de peste 100 de miliarde EUR (aproximativ 25 % din cheltuielile guvernului federal), lăsând o marjă mai redusă pentru cheltuieli mai productive. În plus, încercările de a dezvolta în continuare un pilon al pensiilor din sectorul privat sunt în întârziere și limitează posibilitățile de canalizare a economiilor către posibile soluții de finanțare pe termen lung pentru economie.

- (21) Printre alte măsuri care ar putea îmbunătăți sustenabilitatea sistemului de pensii se numără reducerea stimulentele pentru pensionarea anticipată, ajustarea indexării pensiilor și revizuirea plafoanelor contribuțiilor. Astfel de măsuri ar putea contribui, de asemenea, la limitarea necesității transferurilor bugetare și a creșterii contribuțiilor la asigurările sociale. Eficiența globală a cheltuielilor publice poate fi, de asemenea, îmbunătățită, de exemplu prin efectuarea unor analize suplimentare ale cheltuielilor și prin eliminarea treptată sau înlocuirea subvențiilor neesențiale.
- (22) Un mix fiscal optim reprezintă o pârghie esențială pentru o creștere mai favorabilă incluziunii și mai sustenabilă, precum și pentru o competitivitate mai puternică. Lucrătorii din Germania se confruntă cu a doua cea mai mare sarcină fiscală asupra costului forței de muncă (impozitare a veniturilor salariale) din UE. Impozitele ridicate coroborate cu normele stricte privind prestațiile (cum ar fi reducerea prestațiilor pe măsură ce veniturile cresc) reduc stimulentele pentru creșterea numărului de ore lucrate, în special pentru persoanele cu salarii mici și pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei. Acestea sunt adesea femei, după cum o arată ponderea foarte mare a femeilor care lucrează cu fracțiuni de normă. În plus, Germania are una dintre cele mai ridicate rate ale impozitului pe profit din UE, inclusiv în ceea ce privește impozitul comercial local (*Gewerbesteuer*). Sistemul de impozitare a societăților oferă puține stimulente pentru investiții și inovare. Creșterea temporară a opțiunilor de amortizare și oferirea de credite fiscale pentru cercetare și dezvoltare (C&D) – astfel cum se prevede în acordul de coaliție – pot fi modalități eficiente din punctul de vedere al costurilor de stimulare a investițiilor. În plus, guvernul federal a decis să reducă treptat rata impozitului pe profit cu cinci puncte procentuale în perioada 2028-2032. În ansamblu, există posibilitatea de a utiliza într-o mai mare măsură taxele de mediu și alte taxe cu efect mai puțin perturbator.

- (23) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Germaniei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru punerea în aplicare cu succes a acestuia.

- (24) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ) și a Fondului social european Plus (FSE+), s-a accelerat în Germania. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Germania ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Germania se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv legate de creșterea competitivității în contextul tranziției industriale, locuințe la prețuri accesibile, competențe, incluziunea activă, precum și creșterea rezilienței în domeniul apei. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Germania trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025¹⁵ prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

¹⁵ Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

- (25) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Germania ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.
- (26) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale Uniunii, Germania ar trebui să abordeze în mod eficace provocările rămase legate de necesitatea de a aborda blocajele din calea investițiilor și a inovării, precum și de deficitul acut de lucrători calificați, de digitalizare și de tranziția verde. Investițiile suplimentare ar contribui la reducerea decalajului dintre investiții și economii.
- (27) Inovarea în sectorul privat este foarte concentrată în întreprinderile mari și în anumite regiuni. Cheltuielile pentru C&D ale întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) rămân scăzute (0,20 % în 2021 față de media UE de 0,42 %). Scăderea ponderii IMM-urilor angajate în activități de inovare riscă să încetinească creșterea productivității și adoptarea pe scară mai largă a noilor tehnologii. Cheltuielile publice pentru C&D au stagnat, de asemenea, în ultimii ani (0,92 % din PIB în 2023, 0,90 % în 2015). Mediul de inovare ar putea beneficia de o finanțare publică mai mare pentru tehnologia profundă și inovarea transformatoare. Rezultatele cercetării și dezvoltării au scăzut atunci când sunt măsurate ca procent din cele mai citate publicații și cereri de brevete. Țara întâmpină dificultăți în ceea ce privește transformarea rezultatelor excelente ale cercetării în produse de succes, parțial din cauza faptului că transferul de cunoștințe nu este considerat un proces holistic și continuu.

- (28) Dinamismul întreprinderilor din Germania este redus, ceea ce reprezintă o provocare pentru transformarea sa economică, după cum o demonstrează rata scăzută a creării de întreprinderi și expansiunea redusă a întreprinderilor în aproape toate sectoarele economiei. Pentru a stimula inovarea, este esențial să se creeze un mediu mai favorabil pentru crearea, inovarea și extinderea întreprinderilor. Finanțarea rămâne o provocare majoră pentru tinerii antreprenori, în special pentru întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere. Consolidarea rolului investitorilor instituționali ca furnizori de capital ar putea contribui la aprofundarea piețelor de capital și la îmbunătățirea eficienței și a creșterii investițiilor.
- (29) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și cele naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestei ambiții, Germania trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. 64 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru întreprinderea lor atunci când desfășoară activități economice în Germania¹⁶. Birocrația și reglementările stricte sunt obstacole critice în calea investițiilor, 90 % dintre întreprinderi raportând acest lucru ca fiind un obstacol. Sarcina birocratică este considerată a fi ridicată și în creștere, iar printre preocupările exprimate se numără procedurile administrative îndelungate, cerințele multiple de introducere a datelor și lipsa de comunicare între autorități.

¹⁶ „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

- (30) Germania a depus eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți digitalizarea serviciilor sale publice, dar punerea în aplicare progresează lent. Germania se situează sub media UE în ceea ce privește principalele ținte ale deceniului digital legate de furnizarea de servicii publice digitale pentru cetățeni. Utilizarea identificării electronice și a registrelor de date conectate pentru serviciile publice este insuficient dezvoltată. Implementarea la nivel național a serviciilor digitale se confruntă cu dificultăți deosebite, având în vedere lipsa de finanțare la nivel municipal. Repartizarea responsabilităților juridice și financiare între diferitele niveluri de guvernare a condus la o punere în aplicare inconsecventă a serviciilor între nivelurile federal, de stat și municipal, cu o coordonare și o cooperare insuficiente între nivelurile administrative. Creșterea gradului de standardizare a serviciilor digitale pentru a facilita reutilizarea și oferirea de orientări suplimentare de către guvernul federal vor fi esențiale pentru accelerarea introducerii serviciilor și pentru a permite cetățenilor să adopte aceste servicii la nivel național.
- (31) Germania continuă să înregistreze progrese semnificative în ceea ce privește implementarea conexiunilor în bandă largă prin fibră optică (FTTP), însă nivelul general de acoperire al țării (36,8 %) a rămas al doilea cel mai scăzut din UE în 2024. Problema nivelului scăzut al acoperirii cu fibră optică (33,9 % din gospodării) și al conexiunilor la rețeaua de foarte mare capacitate (45,2 %) a rămas mai pronunțată în zonele rurale. Aceste lacune în ceea ce privește acoperirea subminează competitivitatea și creșterea productivității, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri). Îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru implementarea rețelei, de exemplu prin creșterea capacității de planificare și de punere în aplicare în sectorul public, este esențială pentru accelerarea acoperirii cu fibră optică. Pentru a-și îndeplini obiectivele privind rețeaua, Germania ar putea îmbunătăți procedurile administrative implicate în solicitarea și acordarea autorizațiilor, precum și standardizarea unor metode de instalare alternative, care necesită mai puțin timp.

- (32) Investițiile în locuințe în Germania au scăzut în 2024 pentru al patrulea an consecutiv, ceea ce a condus la un deficit estimat la până la 600 000 de locuințe. Deficitul de locuințe exacerbează provocările legate de accesibilitatea prețurilor și are implicații macroeconomice, deoarece împiedică mobilitatea forței de muncă. Abordarea acestei provocări necesită inovare în domeniul construcțiilor, simplificarea reglementărilor, o mai bună amenajare a teritoriului și îmbunătățirea legăturilor de transport. Controalele excesiv de stricte ale chiriilor riscă să descurajeze investițiile private atât de necesare.
- (33) Germania a continuat să înregistreze progrese în ceea ce privește tranziția energetică, în special prin creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile și prin diversificarea aprovizionării sale cu gaze. Cu toate acestea, combustibilii fosili reprezintă în continuare o parte substanțială a mixului energetic. Pentru a-și îndeplini obiectivele climatice, Germania ar trebui să accelereze în continuare eliminarea treptată a combustibililor fosili în toate sectoarele, în special în sectorul locuințelor și al transporturilor, sprijinind în același timp introducerea eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile.
- (34) În pofida progreselor înregistrate, există în continuare provocări structurale în ceea ce privește integrarea eficientă în sistemul de energie electrică a unor noi volume de producere a energiei din surse regenerabile. Congestionarea rețelei din cauza neconcordanței geografice dintre producerea energiei din surse regenerabile și centrele de cerere limitează utilizarea deplină a energiei din surse regenerabile și crește costurile sistemului. Germania continuă să depună eforturi pentru a extinde rețeaua de distribuție, însă ar trebui să se accelereze progresele pentru a se asigura cel puțin 70 % din capacitatea tehnică transfrontalieră disponibilă pentru tranzacționare. În pofida eforturilor recente în acest sens, taxele de rețea mai mari din regiunile bogate în energie din surse regenerabile descurajează localizarea industriei în apropierea siturilor de producție. Germania a luat măsuri în cadrul planului de redresare și reziliență și măsuri naționale pentru a accelera procesul de autorizare și pentru a sprijini soluțiile de flexibilitate. Cu toate acestea, ar fi benefic să se extindă domeniul de aplicare, ambiția și ritmul acțiunilor de extindere și digitalizare a rețelei de energie electrică.

- (35) Emisiile din sectoarele locuințelor și transporturilor, care intră sub incidența Regulamentului UE privind partajarea eforturilor, rămân semnificative. Germania ar trebui să accelereze acțiunile de decarbonizare a acestor sectoare pentru a-și îndeplini obiectivele climatice și îmbunătăți eficiența energetică. În sectorul clădirilor, Germania și-a extins măsurile de reglementare și financiare, însă, pentru a-și atinge obiectivele pentru 2030, sunt necesare eforturi transversale suplimentare în ceea ce privește eficiența energetică, inclusiv reducerea consumului de energie primară. În sectorul transporturilor, adoptarea vehiculelor electrice cu baterie este în creștere, fiind sprijinită de subvenții și stimulente fiscale. Cu toate acestea, progresele rămân insuficiente, în special în ceea ce privește extinderea infrastructurii de încărcare, după caz. Sunt, de asemenea, necesare investiții în modernizarea și extinderea rețelei feroviare pentru a sprijini un transfer modal de la transportul rutier la cel feroviar, în special în cazul transportului de marfă, în care rămâne predominant transportul mărfii pe cale rutieră. În pofida măsurilor în curs finanțate în cadrul MRR și al altor inițiative naționale, proiectele feroviare majore continuă să se confrunte cu întârzieri semnificative.
- (36) Deficitul de forță de muncă calificată reprezintă un obstacol semnificativ în calea creșterii economice, a productivității și a tranziției digitale și verzi. La începutul anului 2025, aproximativ o treime dintre întreprinderi au raportat că erau afectate de deficitul de forță de muncă, iar rata locurilor de muncă vacante rămâne peste media UE. Deși rata de ocupare a forței de muncă este ridicată, numărul mediu de ore lucrate este printre cele mai scăzute din UE și continuă să scadă. Deficitul de forță de muncă este agravat de lipsa competențelor. De exemplu, doar puțin peste jumătate din totalul adulților au cel puțin competențe digitale de bază, cu mult sub obiectivul național de 80 % până în 2030 aferent deceniului digital. În consecință, deficitul de forță de muncă este deosebit de acut în sectoarele îngrijirii, informatic și construcțiilor, precum și în profesiile științifice și tehnice. Deficitele de forță de muncă afectează, de asemenea, sectoare esențiale pentru tranziția verde, cum ar fi aprovizionarea cu apă, canalizarea, gestionarea deșeurilor și energia. În cele din urmă, există un potențial neexploatat de atragere și păstrare a talentelor, de exemplu prin accelerarea procedurilor administrative pentru migrația forței de muncă.

- (37) Rezultatele slabe și în curs de înrăutățire în materie de educație, în special pentru grupurile defavorizate, precum și numărul semnificativ de persoane care părăsesc timpuriu școala agravează și mai mult deficitul de forță de muncă calificată. Conform Programului OCDE pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), ponderea elevilor cu performanțe ridicate a scăzut, în timp ce ponderea celor cu rezultate slabe la învățatură aproape s-a dublat în ultimul deceniu. Aproximativ 3 elevi din 10 din Germania nu au un nivel minim de competență la matematică, iar un elev din 4 la citire și științe. Influența mediului socioeconomic și a contextului de migrație asupra rezultatelor în materie de educație a crescut de la rezultatele PISA din 2018.
- (38) Consolidarea serviciilor de educație și îngrijire timpurie (ECEC) de calitate și a școlilor cu program pe parcursul întregii zile ar putea permite în mai mare măsură angajarea cu normă întreagă a îngrijitorilor, adesea femei, precum și promovarea egalității de șanse pentru toți copiii. Jumătate dintre angajații de sex feminin lucrează cu fracțiune de normă, unul dintre cele mai ridicate niveluri din UE. Îngrijirea copiilor și a rudelor în vârstă este un motiv frecvent pentru a lucra cu fracțiune de normă, parțial ca urmare a unui decalaj în ceea ce privește furnizarea de servicii de educație și îngrijire timpurie de calitate și flexibile, precum și de școli cu program pe parcursul întregii zile. Accesul la servicii de ECEC de calitate și la școli cu program pe parcursul întregii zile poate contribui, de asemenea, la atenuarea dezavantajelor cauzate de contextul socioeconomic și de deficiențele lingvistice. În prezent, numărul copiilor din gospodării mai bogate care sunt înscriși în cadrul instituțiilor care furnizează servicii de ECEC este de aproape două ori mai mare decât cel al copiilor din gospodării mai puțin înstărite.
- (39) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. Pentru Germania, recomandările 1, 2, 3, 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 1, 3, 4 și 5 contribuie la abordarea celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la abordarea celei de a treia recomandări privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025,

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Germania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu până la sfârșitul lunii iulie 2025, conform planificării. În conformitate cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete în 2025 și 2026 la o rată compatibilă cu plasarea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă pe termen mediu și cu menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat, utilizând în același timp alocarea în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru a spori cheltuielile în domeniul apărării. Să consolideze investițiile publice prin eliminarea blocajelor din cadrul planificării și al execuției la toate nivelurile de guvernare. Să îmbunătățească calitatea finanțelor publice prin limitarea transferurilor de la bugetul federal la sistemul de pensii și prin revizuirea eficienței cheltuielilor publice. Să garanteze sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, menținând în același timp caracterul adecvat al pensiilor, inclusiv prin promovarea prelungirii vieții profesionale și prin reducerea stimulentele pentru pensionarea anticipată. Să îmbunătățească mixul fiscal pentru a sprijini o creștere favorabilă incluziunii și o competitivitate sustenabilă, inclusiv prin reducerea factorilor care descurajează creșterea numărului de ore lucrate, în special pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei.
2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să asigure implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ și FSE+), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să stimuleze inovarea prin facilitarea comercializării rezultatelor cercetării și prin creșterea finanțării publice pentru inovarea transformatoare. Să faciliteze diversificarea economiei și dinamismul întreprinderilor și să stimuleze investițiile private prin sprijinirea antreprenoriatului, îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile nou-înființate și pentru cele în curs de extindere, simplificarea reglementărilor și reducerea sarcinii administrative. Să accelereze digitalizarea administrației publice, inclusiv prin îmbunătățirea acoperirii geografice a serviciilor publice digitale și prin facilitarea cooperării între nivelurile guvernamentale. Să accelereze extinderea rețelelor de comunicații digitale de foarte mare capacitate, implicând și sectorul privat. Să îmbunătățească condițiile pentru investițiile în locuințe prin simplificarea reglementărilor și a procedurilor, revizuirea legislației privind închirierea și mobilizarea de terenuri construibile suplimentare, cu scopul concomitent de a aborda provocările legate de accesibilitatea locuințelor.
4. Să reducă în continuare gradul general de dependență de combustibilii fosili și să faciliteze extinderea energiei din surse regenerabile. Să își concentreze investițiile pe sisteme energetice eficiente și integrate, inclusiv prin modernizarea rețelei de energie electrică, asigurând o extindere eficientă din punctul de vedere al costurilor și flexibilitatea pentru a sprijini integrarea energiei din surse regenerabile și pentru a se adapta la cererea și oferta fluctuante care să răspundă nevoilor sporite de echilibrare. Să accelereze procesul de decarbonizare a sectorului clădirilor și al transporturilor, inclusiv prin modernizarea rețelei feroviare.

